

TE-palvelut | tjänster
services

Työnhakijan työttömyysturva

te-palvelut.fi

Työttömän työnhakijan oikeudet ja velvollisuudet

Työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautuneella henkilöllä on oikeus

- ▶ työ- ja elinkeinotoimiston tarjoamiin TE-palveluihin ja säädetyin edellytyksin työttömyysturvaan
- ▶ tehdä yhdessä TE-palvelujen asiantuntijan kanssa työllistymissuunnitelma
- ▶ tehdä yhdessä TE-palvelujen asiantuntijan kanssa aktivointi- tai kotoutumissuunnitelma, jos hän täyttää vaadittavat edellytykset.

Työttömyysetuutta saava henkilö voi muun muassa

- ▶ opiskella sivutoimisesti
- ▶ osallistua vapaaehtois- tai talkootyöhön
- ▶ harjoittaa sivutoimista yritystoimintaa tai olla osa-aikatyössä
- ▶ aloittaa yritystoiminnan. Yritystoiminnan pää- tai sivutoimisuutta ei arvioida ensimmäisen neljän kuukauden aikana yritystoiminnan aloittamisesta.

Työttömyysetuutta saavalla tai hakevalla työnhakijalla on velvollisuus

- ▶ hakea kokoaikatyötä ja olla työmarkkinoiden käytettävissä
- ▶ ottaa vastaan tarjottua työtä ja koulutusta
- ▶ osallistua työllistymistä edistäviin palveluihin ja muihin TE-toimiston palveluihin
- ▶ osallistua kolmen kuukauden välein määräaikaishaastatteluun
- ▶ osallistua työllistymissuunnitelman tai aktivointi- tai kotoutumissuunnitelman laatimiseen ja tarkistamiseen
- ▶ osallistua työllistymissuunnitelman tai aktivointi- tai kotoutumissuunnitelman toteuttamiseen
- ▶ olla TE-toimiston tavoitettavissa ja pitää työnhaku voimassa.

**Työttömyysturvan
palvelunumero
0295 020 701**

**Lisätietoja saa
TE-toimistosta
tai osoitteesta
www.te-palvelut.fi**

Työttömyysturvan eri muodot

Työttömyysetuutta maksetaan työttömän työnhakijan toimeentulon turvaamiseksi siltä ajalta, kun hän etsii uutta työtä tai osallistuu työllistymistä edistäviin palveluihin. Työttömyysetuuksia ovat ansiopäiväraha, peruspäiväraha ja työmarkkinatuki.

TE-toimisto tutkii työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittiset edellytykset ja antaa etuuden maksajalle työvoimapolitiittisen lousunnon. Maksaja, Kela tai työttömyyskassa, tutkii muut etuuden saamisen edellytykset.

Ansiopäiväraha

Ansiopäivärahan saamisen edellytyksenä on palkansaajan tai yrittäjän työssäoloehdon täyttäminen ja työttömyyskassan riittävän pitkä jäsenyys. Etuuden myöntää ja maksaa työttömyyskassa, jonka jäsenenä hakija on. Ansiopäiväraha muodostuu perusosasta ja ansio-osasta. Ansio-osa määräytyy henkilön palkkatulojen perusteella.

Peruspäiväraha

Peruspäivärahaa maksetaan henkilölle, joka on täyttänyt palkansaajan tai yrittäjän työssäoloehdon, mutta ei ole minkään työttömyyskassan jäsen tai ei ole jäsenyysaikana täyttänyt työssäoloehdot. Etuuden myöntää ja maksaa Kela.

Työmarkkinatuki

Työmarkkinatuen saaminen ei edellytä aiempaa työssäoloa tai työttömyyskassan jäsenyyttä. Työmarkkinatukea maksetaan työttömille, jotka eivät täytä työssäoloehdot ja joilla tästä syystä ei ole oikeutta päivärahaan sekä niille, joiden oikeus työttömyyspäivärahaan on päättynyt päivärahan enimmäismaksuajan tultua täyteen. Etuuden myöntää ja maksaa Kela.

Työmarkkinatuki on tarveharkintaista, joten omat tulot alentavat tuen määrää. Vanhempien taloudessa asuvalla työnhakijalla myös vanhempien tulot alentavat tuen määrää.

Työttömyysetuuden maksaminen

Työttömyysetuutta maksetaan 17–64 -vuotiaalle työttömälle työnhakijalle. Myös 65 vuotta täyttäneellä henkilöllä voi tietyissä tilanteissa olla oikeus työttömyysetuuteen. Etuutta maksetaan viideltä päivästä viikossa.

Lisätietoja:
www.te-palvelut.fi,
www.kela.fi,
stm.fi/tyottomyysturva
www.tyj.fi

Työhaun voimassaolo

Työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä on, että henkilö on ilmoittautunut TE-toimistoon kokoaikatyön hakijaksi. Työnhaku tulee voimaan siitä päivästä alkaen, jolloin henkilö on ilmoittautunut TE-toimistoon työnhakijaksi. Ensisijainen tapa rekisteröityä työnhakijaksi on tehdä se sähköisen verkkopalvelun kautta.

Työnhaku on pidettävä voimassa myös työllistymistä edistävien palveluiden aikana. Työhaun voimassaolo edellyttää, että työnhakija asioi TE-toimiston kanssa sovitulla tavalla ja sovitussa ajassa. Sovitusta asiointitavasta riippuen vastuu seuraavasta yhteydenotosta on joko TE-toimistolla tai työnhakijalla.

Rekisteröidy työnhakijaksi verkossa.

Työttömyysturva on vastikkeellista

Saadakseen työttömyysturvaa työttömän henkilön on haettava aktiivisesti työtä ja koulutusta. Lisäksi hänen on tarvittaessa hakeuduttava ja osallistuttava työllistymistä edistäviin palveluihin ja toimenpiteisiin.

Jos henkilö ilman pätevää syytä

- ▶ kieltäytyy TE-toimiston osoittamasta tai työnantajan tarjoamasta työstä
- ▶ kieltäytyy työvoimakoulutuksesta
- ▶ eroaa/erotetaan työstä tai työvoimakoulutuksesta tai

- ▶ omalla menettelyllään aiheuttaa sen, ettei työsuhdetta synny tai ettei hän tule valituksi koulutukseen, seurauksena voi olla 30, 60 tai 90 päivän pituinen korvaukseton määräaika (ns. karenssi) tai työttömyysetuuden epäminen toistaiseksi (työssäolovelvoite).

Hae työtä tai koulutusta aktiivisesti.

Työllistymissuunnitelmat ovat sitovia

Työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa (aktiivointi- ja kotoutumissuunnitelma) TE-toimisto ja työnhakija yhdessä sopivat hakijan työllistymistavoitteista sekä palveluista ja toimenpiteistä, jotka tukevat työnhakijan aktiivista työnhakua ja edistävät sijoittumista työhön tai koulutukseen. Suunnitelmassa sovitaan muun muassa työnhakuvalmennuksesta, työkokeilusta ja muista työllistymistä edistävästä palveluista.

Työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimis- tai tarkistamistilaisuuteen saapumatta jäämisestä asetetaan vähintään 15 päivän mittainen korvaukseton määräaika. Määräaika jatkuu, kunnes suunnitelma on laadittu tai tarkistettu, ellei viivästyminen johdu TE-toimistosta.

Työllistymissuunnitelman noudattamatta jättäminen voi johtaa työttömyysturvan menettämiseen joko määräajaksi tai toistaiseksi.

Esteestä saapua sovittuun työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimis- tai tarkistamistilaisuuteen on aina ilmoitettava etukäteen.

Työllistymistä edistävät palvelut

Jos työllistymistä edistävästä palvelusta on sovittu työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa, työnhakijalla voi olla mahdollisuus saada ansio- tai peruspäivärahaa taikka työmarkkinatukea korotettuna joidenkin työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Lisäksi useimpien työllistymistä edistävien palveluiden ajalta voidaan maksaa kulukorvausta.

Työllistymistä edistävät palvelut

- ▶ työvoimakoulutus,
- ▶ työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu,
- ▶ työnhakuvalmennus, uravalmennus,
- ▶ kokeilu,
- ▶ työttömyysetuudella tuettu maahanmuuttajan omaehtoinen opiskelu,
- ▶ kuntouttava työtoiminta.

Alle 25-vuotias henkilö ilman ammatillista koulutusta

Alle 25-vuotiaan nuoren, joka saa työttömyysetuutta ja jolla ei ole ammatillisia valmiuksia antavaa tutkintoa, on haettava aina keväällä ammatillisia valmiuksia antavaan, tutkintoon johtavaan koulutukseen. Henkilön on haettava vähintään kahta opiskelupaikkaa.

Jos henkilö laiminlyö koulutukseen hakemisen ilman pätevää syytä, hän menettää oikeuden työttömyysaikaiseen työttömyysetuuteen toistaiseksi. Myös koulutuksesta kieltäytyminen tai eroaminen ilman pätevää syytä tai omasta syystä erottaminen aiheuttaa työttömyysaikaisen työttömyysetuuden menettämisen toistaiseksi.

Jos henkilö osallistuu työllistymistä edistävään palveluun, esimerkiksi työkokeiluun, hänelle maksetaan tältä ajalta työttömyysetuutta, vaikka hänellä ei ole oikeutta työttömyysaikaiseen työttömyysetuuteen.

Työmarkkinatuen odotusaika

Työmarkkinatuen odotusaikana, joka on 21 viikkoa, henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysaikaiseen työmarkkinatukeen.

Jos henkilö osallistuu työllistymistä edistävään palveluun, esimerkiksi työkokeiluun, hänelle maksetaan tältä ajalta työmarkkinatukea odotusajan estämättä.

Odotusajan ratkaisee Kela.

Liikkuvuusavustus

Työttömyysetuuden maksaja voi myöntää liikkuvuusavustusta työttömyysetuuteen oikeutetulle henkilölle työn vastaanottamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Avustus on peruspäivärahan suuruinen ja se porrastetaan työsuhteen keston mukaan.

Yrittäjän työttömyysturva

TE-toimisto tutkii, pidetäänkö henkilöä ylipäätään yrittäjänä työttömyysturvajärjestelmässä. Ratkaisu ei välttämättä ole yhtenevä esimerkiksi verohallinnon tekemän ratkaisun kanssa. Yrittäjänä pitämiseen vaikuttaa henkilön mahdollinen

- ▶ YEL- tai MYEL-vakuutus
- ▶ työskentely yrityksessä tai yksityisenä elinkeinonharjoittajana
- ▶ oma ja perheenjäsenen omistusosuus
- ▶ henkilön asema yrityksessä.

Yrittäjällä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen, jos työllistyminen yritystoiminnassa on päätoimista. Päätoimisuuden ratkaisee TE-toimisto. Sivutoimisesti yritystoiminnassa työllistyvällä saattaa olla oikeus soviteltuun työttömyysetuuteen.

Jos yritystoiminta aloitetaan työttömyysaikana, yritystoiminnan pää- ja sivutoimisuutta ei arvioida neljän ensimmäisen kuukauden aikana yritystoiminnan aloittamisesta. Työttömänä työnhakijana henkilö saa mainitulta ajalta työttömyysetuutta. Jos henkilö saa yritystoiminnasta tuloa kyseessä olevan neljän kuukauden aikana, maksetaan hänelle soviteltua työttömyysetuutta. Lisätietoja tästä työttömyysetuuden maksajilta.

Lue lisää:

[te-palvelut.fi](#) > Työnhakijalle > Jos jäät työttömäksi > Työttömyysturva > Yrittäjä ja työttömyysturva.

Opinnoista ja yli kaksi viikkoa kestävästä yritystoiminnasta on aina ilmoitettava TE-toimistoon.

Opiskelijan työttömyysturva

Päätoimisella opiskelijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. TE-toimisto tutkii, pidetäänkö henkilöä päätoimisena opiskelijana.

Omaehtoisen opiskelun tukeminen

Työttömyysetuudella voidaan TE-toimiston tekemän työvoimapolitiittisen arvioon perusteella tukea työnhakijan omaehtoista opiskelua.

Omaehtoisen opiskelun tukemisen edellytyksenä on muun muassa, että

- ▶ opiskelun tukeminen parantaisi olennaisesti työnhakijan edellytyksiä saada työtä
- ▶ opinnot ovat päätoimisia
- ▶ opiskelun tukemisesta sovitaan työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa
- ▶ työnhakija on täyttänyt 25 vuotta.

Lisätietoja opiskelun tukemisesta saa osoitteesta www.te-palvelut.fi.

Työkyvyttömyyden tai sairauden vaikutukset työttömyysturvaan

Työkyvytön henkilö voi olla työnhakijana TE-toimistossa.

Jos henkilö saa sairauspäivärahaa tai muuta työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa korvausta, hän ei yleensä voi saada työttömyysetuutta.

Työkyvyttömyyden perusteella maksettavasta osittaisestakin etuudesta on aina ilmoitettava Kelalle tai työttömyyskassalle. Samoin sairauslomasta tai sairaalassa tapahtuvasta hoidosta on ilmoitettava Kelalle tai työttömyyskassalle. Ilmoita sairauslomasta tai sairaalahoidosta myös TE-toimistolle, jos osallistut työllistymistä edistävään palveluun ja sairausloma tai sairaalahoito kestää yli viisi päivää.

Muista myös nämä työttömyysturvaan liittyvät asiat

Matkustaminen ulkomaille työttömyyden aikana

Työttömän työnhakijan ulkomaanmatka ei ole este saada työttömyysetuutta. Työnhakija vastaa kuitenkin aina siitä, että hän on TE-toimiston tavoitettavissa, osallistuu sovittuihin palveluihin ja kykenee ottamaan vastaan tarjottua työtä viivytyksettä.

Työttömyysetuuden saaminen voi edellyttää sitä, että henkilöä pidetään Suomessa asuvana. Tämän tutkii työttömyysetuuden maksaja.

Työnhaku EU/ETA-alueella

Ansio- tai peruspäivärahaa saava henkilö voi hakea työtä kolmen kuukauden ajan toisen EU/ETA-maan alueella menettämättä suomalaista päivärahaansa. Sitä ennen hänen on oltava työttömänä työnhakijana vähintään neljä viikkoa. Lähtemisestä on ilmoitettava TE-toimistoon ja Kelalle tai työttömyyskassalle, koska työttömyysetuuden saaminen edellyttää tiettyjen asiakirjojen kirjoittamista ennen lähtöä Suomesta. Kohdemaassa henkilön on ilmoitauduttava työnhakijaksi paikalliseen työvoimatoimistoon.

Valittaminen työttömyysturva-asiassa

TE-toimiston antamasta työvoimapoliittisesta lausunnosta ei voi valittaa. Valituksen voi sen sijaan tehdä Kelan tai työttömyyskassan työvoimapoliittisen lausunnon perusteella antamasta päätöksestä. Päätös annetaan työnhakijan haettua työttömyysetuutta.

Päätöksistä valitetaan sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakuntaan ja sen päätöksestä edelleen vakuutusosikeuteen.

Yleistä neuvontaa työttömyysturva-asioissa annetaan-TE-toimistossa tai valtakunnallisissa palvelunumeroissa.

www.ely-keskus.fi

TE-puhelinpalvelut

Työttömyysturvaneuvonta	0295 020 701
Telefonservice på svenska	0295 025 510
Telephone Service in English	0295 020 713
Telephone Service in Russian Русскоязычная консультационная служба	0295 020 715

Puhelun hinta on asiakkaan oman operaattorisopimuksen mukainen.

Kansaneläkelaitos
www.kela.fi

Työttömyyskassojen
yhteisjärjestö
www.tyj.fi

te-palvelut.fi

TE02 fi 1.2020

24

